

12 døgn for ål

Hvaler: Danske forskere har, som de første i verden, fått larver av åle til å leve i 12 døgn. De overlevde hele den perioden de lever av egen egg næring, men døde før de rakk å utvikle et eget fordøyelsessystem, melder Danmarks Fiskeriundersøkelser. Til nå har ingen fått ål til å yngle i fangenskap, og utfordringen er hva slags mat yngelen kan overleve på. Målet for forskerne er å levere yngel til oppdrett, for å spare den ville ålen.

Vanskelig reketransport

Hvaler: Avisa Fiskeri Tidende skriver at det å få de nye gourmetreke, dyphavsreker, raskt ut til kundene er den største utfordringen. Det er forslag om å samle dem på et sentrallager inntil de kan selges videre, slik at ferske reker kommer raskt til kundene.

Tapte ankesak mot Fjord

Bodø: Egil Kristoffersen & Sønner AS har tapt ankesaken mot Fjord Seafood Norway AS. Nordlandsoppdretteren er idømt knappe 400.000 kroner i saksomkostninger av Hålogaland Lagmannsrett. Opprinnelig var det to nordlandsoppdrettere som saksøkte Fjord. Den andre var Hans Petter Meland og familieselskapet Lovundlaks AS. De to saksøkerne tapte i Brønnøy Tingrett 14. desember i fjor.

Bli stående på lista

Bergen: Forsker Kjell Nedreaas ved Havforskningsinstituttet er ikke i tvil om at kysttorsken er truet i henhold til kriteriene som benyttes, og kan derfor ikke ta den vekk fra rødlista.

søkelys på: KYSTTORSK

Brit Rønningen

redaksjonen@fiskaren.no

I en nylig framlagt rapport går det fram at kysttorskutvalget er skeptisk til at Artsdatabanken karakteriserer kysttorsken nord for Stad som «sterkt truet» på sin rødliste.

Kysttorskutvalget ønsker derfor at Havforskningsinstituttet skal jobbe for å fjerne kysttorsken fra rødlista.

Kysttorsken er truet

– Jeg ser at kysttorskutvalget mener at kysttorsken ikke er truet. Når vi først legger til grunn kriteriene som rødlista er basert på, kommer vi dessverre ikke noen vei utenom. Vi kan ikke si at kysttorsken ikke er truet.

Kriteriene er basert på internasjonale kriterier vedtatt av det Internasjonale Naturvernforbundet (IUCN). Så kan en diskutere om rødlista og rødlistekriteriene er egnet for bruk på det marine liv. Havforskningsinstituttet mener at Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) er den internasjonale organisasjonen som er best egnet til å vurdere bestandssituasjonen for marin flora og fauna, og ICES er nå derfor bedt om å evaluere IUCN-kriteriene og bruken av disse. Det blir imidlertid feil å si at kysttorsken dermed med 20 prosent sannsynlighet vil dø ut innen 20 år, som Artsdatabanken og andre gjør. Kysttorsken har ikke blitt vurdert etter risiko for å dø ut, sier Nedreaas.

Reduksjon i gytebestand

Det er fem kriterier som en ser etter når en skal vurdere om en art er truet, og det er to av disse kysttorsken er blitt vurdert et-

NEGATIV UTVIKLING: Før kysttorsken kan fjernes fra rødlista, må reproduksjonen opp.

ILLUSTRASJONSFOTO: EINAR LINDBÆK

ter, A kriteriet, som går på populasjonsreduksjon, og B kriteriet, som går på geografisk utbredelse, og hvor oppdelt/fragmentert denne utbredelsen er i ulike populasjoner som hver for seg kan være sårbare/truet.

” Når vi først legger til grunn kriteriene som rødlista er basert på, kommer vi dessverre ikke utenom kysttorsken

Kjell Nedreaas

– Når det gjelder populasjonsreduksjon ser en på tre generasjoner, som for kysttorsk vil si ca. 21 år. Hvis der er en reduksjon av en populasjon på 50-80 prosent, da er den direkte truet. Gytebestanden for kysttorsk var i 1985 på 130.000 tonn. På 1990-tallet hadde vi en oppgang til ca. 180.000 tonn. Nå ligger bestanden på 50.000 tonn. Det kan heller ikke dokumenteres at populasjonsreduksjonen har opphørt. Rekrutteringen blir redusert på grunn av for lav gytebestand. Når det gjelder geografisk utbredelse, ser en blant annet på hvor oppdelt og fragmentert bestanden er, for da kan enkelte fragmenter bli ut-

ryddet. Som bestand er kysttorsken oppdelt i mange fragmenter. Dette må tas hensyn, til siden forvaltningen og reguleringene omfatter hele bestanden med alle dens fragmenter, sier Nedreaas.

Må stoppe nedgang

Nedreaas vil imidlertid gjerne jobbe for å få opp kysttorskbe-

standen, slik at den kan tas vekk fra rødlista fordi den ikke lenger er truet.

– Hvis vi kan dokumentere at vi har stoppet nedgangen i gytebestanden, at vi får yngel og rekruttering tilbake, da kan vi begynne å bygge opp bestanden. Vi må arbeide for å stoppe den negative utviklingen, for å få kysttorsken ut av rødlista.

Hvis vi får den på et nivå som er under 25 prosent reduksjon i forhold til hva gytebestanden var for tre (torske) generasjoner (ca. 21 år) siden, kan vi ta den ut av rødlista såframt bestanden igjen produserer godt med yngel. En biologisk god forvaltningsplan for å oppnå dette, vil også i seg selv være til hjelp, sier Nedreaas.

Uenig med kysttorskutvalget

Bergen: – Jeg reagerte på anbefalingen fra kysttorskutvalget. Kysttorsken er nettopp kommet inn på rødlista. Det blir feil å ta den ut igjen fordi fiskerne mener det ikke er bevist at det er lite kysttorsk. Ut fra et førevar-prinsipp mener vi at vi bør gå den andre veien. Vi vil ikke bevise at det er lite fisk før vi tar den inn på rødlista. Vi vel heller ta den ut fra rødlista når det er bevist at det er mye fisk, og ikke som utvalget som vil ha kysttorsken av lista inntil det er bevist at det er lite fisk. Gode fangster behøver ikke være noe bevis for den generelle tilstanden til bestanden, sier fiskerirådgiver og prosjektleder Bernt

Rydland Olsen i Norges Naturvernforbund. Han understreker at det ikke er veldig stor interessekonflikt mellom miljø og fisk.

– Hva vil dere gjøre hvis kysttorsken blir tatt av rødlista?

– Det vil vi ta stilling til når det skjer. Vi har tiltro til Artsdatabanken og det arbeidet den gjør, svarer Rydland Olsen.

Heller ikke Bellona støtter kysttorskutvalget.

– Det kommer an på hvordan de tenker, om de vil ta kysttorsken fra rødlista fordi de vil jobbe for å bygge opp bestanden eller fordi de mener at den ikke er truet. Vi støtter oss til vurderingene fra Havfors-

kningsinstituttet med tanke på uttak og årlige kvoteanbefalinger. Vi har ikke egne beregninger eller metodikk for å komme med egne kvoteråd. Det gjelder også kysttorsk. Bellona støtter opp om Havforskningsinstituttets kvoteråd. Det er råd basert på det som biologisk sett er forsvarlig uttak. Kvotefastsettelsen fra havforskerne og de endelig kvotene politikerne fastsetter ikke alltid sammenfallende. Politikerne tar større hensyn til kystsamfunn og fiskere. I utgangspunktet burde det ikke fiskes kysttorsk i det hele tatt, sier Marius Dalen, fagansvarlig for fiskeri/havbruk i Bellona.